

Datum	Vår beteckning
2021-01-19	KS 15/0270 (tidigare 2013-000483)

Samrådsredogörelse del 1
Planprogram för Norra Stäksön
Kungsängen
Upplands-Bro kommun

Innehållsförteckning

Bakgrund till detaljplanarbetet	2
Planens syfte och huvuddrag	2
Hur samrådet har bedrivits	2
Inkomna synpunkter, lista	2
Inkomna synpunkter med kommentarer	3
Statliga myndigheter	3
Kommunala nämnder	9
Övriga remissinstanser	12
Fastighetsägare	16
Privatpersoner och övriga	16
Resultat av samrådet	17
Underlagsmaterial	17

Bilaga 1 (Länsstyrelsens synpunkter på detaljplaneförslaget)

Bakgrund till detaljplanearbetet

Kommunstyrelsen gav den 22 januari 2014, §1 Tillväxtchefen i uppdrag att ta fram ett förslag till planprogram för Norra Stäksön. enligt PBL 2010:900.

Planens syfte och huvuddrag

Programmet utreder möjligheten att utveckla programområdet Norra Stäksön till en ny levande stadsdel.

Hur samrådet har bedrivits

Kommunstyrelsen beslutade den 27 maj 2015 § 88 att sända ut förslag till planprogram för Norra Stäksön för samråd.

Programförslaget var under tiden 10 juli och 15 september 2015 utsänt för samråd och skickades till berörda fastighetsägare samt myndigheter m.m. enligt remisslista. Under remisstiden var detaljplaneförslaget utställt i kommunhuset i Kungsängens centrum samt på kommunens webbplats. Samrådet annonserades i Upplands-Bro bladet och i Mitt i Upplands-Bro.

Samrådsmöte hölls den 25 augusti i kommunhuset i Kungsängen. Cirka 20 personer deltog.

Inkomna synpunkter, lista

Med anledning av förslaget till planprogram har 26 synpunkter inkommit till kommunen. Av dessa inkom 6 synpunkter efter samrådsperiodens slut. Sena synpunkter behandlas på samma sätt som de synpunkter som inkommit under remisstiden.

Skrivelserna är numrerade i följande ordning:

Statliga myndigheter

1	Länsstyrelsen i Stockholms län	inkom 160408
2	Försvarsmakten	inkom 150915
3	Sjöfartsverket	inkom 150828
4	Lantmäteriet	inkom 150910
5	Trafikverket Region Stockholm	inkom 150915

Kommunala nämnder

6	Socialnämnden	inkom 150925
7	Utbildningsnämnden	inkom 150824
8	Bygg- och miljönämnden	inkom 151104
9	Kultur- och fritidsnämnden	inkom 150918
10	Tekniska nämnden	inkom 151103

Övriga remissinstanser

11	Vattenfall Eldistribution AB	inkom 150826
12	Svenska kraftnät	inkom 150817
13	Stocholms läns museum	inkom 150818
14	Kommunalförbundet Norrvatten	inkom 150727
15	Stockholm-Näs Hembygdsförening	inkom 151006

16	Skanova	inkom 150810
17	Skogsstyrelsen Stockholms-Gotlands distrikt	inkom 150915
18	E.ON Elnät Stockholm AB	inkom 150916
19	E.ON Värme AB	inkom 150907
20	Naturskyddsföreningen Upplands-Bro	inkom 150914
21	Brandkåren Attunda	inkom 150915
22	Trafikförvaltningen SLL	inkom 150914.
23	Centerpartiet Upplands-Bro	inkom 150915.
24	Upplands-Bro villaägarförening	inkom 151005

Fastighetsägare

Privatpersoner och övriga

25	Privatperson 1	inkom 150907
26	Privatperson 2	inkom 150914

Inkomna synpunkter med kommentarer

I det följande kommenteras synpunkter på förslag till detaljplan för Norra Stäksön. Synpunkter som inte innebär särskilda överväganden med avseende på planens utformning eller innehåll, kommenteras inte i sak. Synpunkterna redovisas kortfattat utan inbördes rangordning. För den fullständiga lydelsen av respektive synpunkt hänvisas till de ursprungliga synpunkterna som kan erhållas från kommunen. I omedelbar anslutning till inkomna synpunkter redovisas Planavdelningens kommentarer.

Statliga myndigheter

1	Länsstyrelsen i Stockholms län	inkom 160408
----------	---------------------------------------	---------------------

Sammanfattande bedömning

- 1.1 Länsstyrelsen är angelägna om att det byggs bostäder men norra Stäksön är ett riksintresse för Mälaren. Riksintresset ska inte hindra tätortsutvidgning. Kommunen behöver utveckla att det är tätortsutvidgning så att det inte är ett brott mot 4 kap 1§ andra stycket Miljöbalken eller anpassas så att det överensstämmer med riksintresset.
- 1.2 En utbyggnad förutsätter att strandskyddet kan upphävas. Förslaget behöver utvecklas för att visa att kriterierna för att upphäva strandskyddet är uppfyllda. Vidare behöver förslaget bearbetas avseende lokaliseringen av bebyggelsen så att det beaktar strandskyddet i enlighet med Länsstyrelsens synpunkter nedan. Om förslaget antas i nuvarande form kan Länsstyrelsen komma att upphäva planen.

Översiktligt sammanhang

- 1.3 ÖP antogs 2011 och är utformad för att stödja kommunen i rollen som tillväxtkommun i den kraftigt expanderande Stockholmsregionen. ÖP redovisar både "utbyggnadsområden" och "utredningsområden". Utbyggnadsområdena har av kommunen redan bedömts som lämpliga och avvägningar mellan olika intressen ska kunna inrymmas i kommande detaljplanering. För utredningsområdena har inte planeringen kommit

lika långt och någon lämplighetsbedömning har inte gjorts inom ramen för översiktsplaneringen.

Slutsatsen i ÖP är att de utpekade utbyggnadsområdena i Bro och Kungsängen möjliggör en planberedskap som väl täcker de regionala förväntningarna.

Programområdet utgör ett utredningsområde. Det ligger utanför den tätortsavgränsning som gjorts för Kungsängen. Enligt ÖP ska eventuell planläggning föregås av en FÖP eller ett detaljplaneprogram som redovisar flera olika utbyggnadsscenarioer med olika stor exploatering i relation till nödvändiga investeringar i form av infrastruktur och kommunal service.

Prövningsgrunder enligt 11.kap 10§ PBL

Länsstyrelsen har följande synpunkter på de områden som Länsstyrelsen har att bevaka enligt 11 kap. 10 § PBL

Riksintresse – Mälaren med öar och strandområden

- 1.4 Planområdet ingår i sin helhet i riksintresset Mälaren med öar och strandområden som skyddas genom de särskilda hushållningsbestämmelserna i 4 kap 1 och 2 §§ MB. Bestämmelserna innebär att områdets natur- och kulturvärden inte påtagligt får skadas av exploateringsföretag och att turismens och friluftslivets intressen särskilt ska beaktas vid en bedömning av exploateringsföretag och andra ingrepp i miljön. Bestämmelserna utgör emellertid inte hinder för utvecklingen av befintliga tätorter eller av det lokala näringslivet. Länsstyrelsen saknar ett resonemang i programförslaget kring föreslagen exploatering i relation till riksintresset Mälaren med öar och strandområden.

Mellankommunal samordning

- 1.5 Idag är norra Stäcksön ett väl avskilt, oexploaterat område som nyttjas för rekreation och friluftsliv av boende i både Upplands-Bro och Järfälla kommun. Länsstyrelsen kan inte se att kommunen i programförslaget visat att en exploatering av norra Stäcksön skulle utgöra en sådan utveckling av den befintliga tätorten att undantaget är tillämpligt.

Miljö kvalitetsnormer och dagvattenhantering

- 1.6 Av 2 kap. 10 § PBL följer att MKN ska följas vid planläggning. Bestämmelsen innebär att planering ska göras på ett sådant sätt att möjligheterna att uppfylla MKN underlättas. Berörda vattenförekomster, Mälaren-Görväln och Mälaren-Skarven, och MKN för dessa bör redovisas i det fortsatta planarbetet. Inför ett kommande planskede bör kommunen ta ett helhetsgrepp på dagvattenhanteringen och planera för ett omhändertagande av mängderna dagvatten som uppstår till följd av att området planläggs samt även planera för hur dagvattnet ska renas. Det är positivt att kommunen planerar att avsätta mark för större anläggningar såsom en dagvattendamm. Dock behöver förutsättningarna för att omhänderta dagvatten lokalt belysas utifrån geotekniska förhållanden. Konsekvenserna i samband med ett framtida förändrat klimat bör därför också belysas.

Strandskydd

Bebyggelse inom strandskydd

- 1.7 Länsstyrelsen fattade under 2014 nya beslut om det utvidgade strandskyddets omfattning i länets kommuner. Inom programområdet gäller fortsatt utvidgat strandskydd inom 300 meter från strandlinjen. Länsstyrelsens beslut för Upplands-Bro har dock överklagats till regeringen och är inte slutgiltigt avgjort. Programförslaget redovisar en ny planerad bebyggelse som till stor del berör zonen 100-300

meter från strandlinjen, både på östra och västra sidan av norra Stäksön. För att programförslaget ska vara genomförbart krävs därför att Länsstyrelsens beslut om utvidgat strandskydd ändras eller att strandskyddet upphävs inom stora delar av programområdet. Strandskyddet kan upphävas i samband med detaljplanering om det finns särskilda skäl (7 kap 18 c-d §§ MB) Intresset av att ta området i anspråk på det sätt som avses med planen ska också väga tyngre än strandskyddsintresset (4 kap 17 § PBL). Programförslaget saknar idag en redovisning av inom vilka områden som kommunen avser upphäva strandskyddet samt enligt vilket/vilka särskilda skäl.

Om kommunen avser tillämpa särskilt skäl att området behöver tas i anspråk för att tillgodose ett angeläget allmänt intresse som inte kan tillgodoses utanför området förutsätter det att det inte är möjligt, eller i varje fall inte rimligt, att tillgodose det allmänna intresset utanför strandskyddat område. Kommunen behöver visa att så är fallet.

Programförslaget medför att en stor del orörd naturmark tas i anspråk för bebyggelse. Även om marken delvis är topografiskt svårtillgänglig ur ett allemansrättsligt perspektiv finns det stora biologiska värden inom området, exempelvis häckande fiskgjuse utmed öns västra strand. Fågeln kräver normalt ett skyddsavstånd på 500 meter men utbyggnadsförslaget redovisar bebyggelse mycket närmare än så

Om kommunen avser att driva programförslaget vidare behöver bebyggelseförslaget arbetas om med hänsyn tagen till ovan angivna värden. Planerad bebyggelse bör i första hand förläggas utanför strandskyddat område. I den mån strandskyddat område ändå berörs ska en redovisning göras inom vilka områden strandskyddet avses upphävas samt med stöd av vilket/vilka särskilda skäl.

Småbåtshamn och badstrand

- 1.8 I programmet föreslås att en småbåtsstrand och en badstrand anläggs i nordvästra delen av området. Båda åtgärderna kräver dispens från strandskyddsbestämmelserna, alternativt att strandskyddet kan upphävas inom aktuellt område.

Stränderna och vattnet utanför norra Stäksön är dessutom klassat "särskilt värdefullt vatten" och "värdefullt vatten" av Fiskeriverket och Naturvårdsverket, samt som ESKO-område (Ekologiskt särskilt känsligt område) Hur miljöpåverkan kan hanteras behöver beskrivas i det vidare arbetet. Om anläggandet av en småbåtshamn blir aktuellt bör kommunen ha en plan för lämpliga lägen för småbåtshamnar som omfattar hela kommunen.

Programmets förslag om en badstrand vid norra udden innebär sannolikt att stranden måste anläggas aktivt om det är mjukbotten. Det blir ett stort ingrepp i vatten- och strandmiljön. Mot bakgrund av ovanstående kan det vara svårt att tillämpa något av de särskilda skäl som krävs för att medge dispens alternativt upphävande av strandskyddet för anläggande av småbåtshamn respektive badplats.

Hälsa och säkerhet

Närhet till transportled för farligt gods

- 1.9 I planprogrammet framgår att det ska finnas "tillräckliga skyddsavstånd" mellan bebyggelsen och E18, som utgör en primär transportled för farligt gods. Länsstyrelsen vill förtydliga att det bör vara 75 meter till markanvändning för exempelvis bostäder, skola och centrum. För bebyggelse närmare behöver en särskild riskutredning tas fram.

Översvämningsrisk och geotekniska förhållanden

- 1.10 Enligt Länsstyrelsens rekommendationer för lägsta grundläggningsnivå för ny bebyggelse vid Mälaren bör sammanhållen bebyggelse av betydande vikt placeras över nivån +2,7 meter (höjdsystem RH2000) Länsstyrelse anser vidare att kommunen behöver beakta att de geotekniska förhållandena och markstabiliteten kan komma att påverkas av ett förändrat klimat med bland annat ökad

nederbörd och högre temperaturer.

Rådgivande synpunkter

Utöver synpunkter avseende de statliga ingripandegrunderna ska Länsstyrelsen särskilt lämna rådgivande synpunkter om tillämpningen kring 2 kap PBL

Kulturmiljö

- 1.11 Norra Stäksön är inte av riksintresse för kulturmiljövården, men tillhör en helhet av lokalt intresse för kulturmiljövården. Långvarig markhävvd har lämnat efter sig ett landskapsstråk på norra Stäksön, som kommer att förändras markant av föreslagen exploateringsnivå. Programmet saknar dock en närmare redovisning av vilka kulturvärden som finns i området och hur de är tänkta att omhändertas och integreras. Inför eventuellt fortsatt planarbete bör områdets kulturvärden och konsekvensbeskrivningar tas fram för att kunna uppfylla de allmänna kraven i PBL om hänsyn till natur- och kulturvärden på platsen. Länsstyrelsen rekommenderar även att en antikvarisk konsekvensanalys tas fram.

Fornlämningar

- 1.12 Inom planområdet finns två kända fornlämningar. Det är sannolikt att det finns ytterligare fornlämningar, som inte är kända. Inom området kommer det därför att krävas en arkeologisk utredning inför det fortsatta planarbetet för att fastslå om oregistrerade fornlämningar finns. Utgångspunkten i planarbetet bör vara bevara fornlämningarna med tillämpliga skyddsområden.

Naturvärden m.m.

- 1.13 Lövskogen på Strömsängsudd har mycket höga naturvärden och är utpekad som nyckelbiotop av Skogsstyrelsen, en miljö för rödlistade arter, samt som skyddsvärd trädmiljö i Länsstyrelsens inventering av skyddsvärda träd. Ett antal grova lövträd i området har bedömts vara skyddsvärda så kallade jätteträd, med en stamdiameter på mer än 1 meter. Utöver detta område finns ytterligare ett område med skyddsvärda träd. Det gäller ett skogsbryn nära den gamla banvallen. Här finns en grov ek som är inmätt i samband med Länsstyrelsens inventering av jätteträd. Detta område bör också bevaras för att skapa ett spridningssamband.

Brukningssvärd jordbruksmark

- 1.14 Åkermarken på norra Stäksön utgörs av klass 3 enligt åkermarksgraderingen, det vill säga medelbördighet för länet. Länsstyrelsen saknar kommunens övervägande utifrån reglerna i 3kap. 4§ MB om att brukningssvärd jordbruksmark endast får tas i anspråk för att tillgodose ett väsentligt samhällsintresse. I programmet refererar kommunen till åkermarken som ”övergiven” viket inte stämmer. De ca 20 hektaren åkermark brukas aktivt.

Trafik

- 1.15 Gällande trafiklösningar hänvisar Länsstyrelsen till Trafikverkets yttrande.

Behovsbedömning

- 1.16 Länsstyrelsen delar kommunens bedömning att planen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan och att en MKB ska upprättas. Särskilt viktiga frågor att belysa är påverkan på riksintresset Mälaren samt strandskyddet. Länsstyrelsen vill också tillägga att alternativa utbyggnadsförslag inom programområdet behöver utredas och att MKB:n även ska redovisa det så kallade ”nollalternativet”.

Kommentar

- 1.1 Sedan planprogrammet var ute för samråd har tätortsgränsen ändrats och norra Stäksön ingår nu i tätorten. Detta har även förtydligats i det samrådsförslag som finns framtaget för fördjupad översiktsplan för Kungsängen.
- 1.2 Länsstyrelsens beslut om utvidgat strandskydd är överklagat av kommunen och inväntar beslut i regeringsrätten. Förslaget håller sig nästan helt utanför zonen 100 meter från stranden.
- 1.3 Kommunens bedömning att orådet är lämpligt för bebyggelse har utvecklats både i detta planprogram och i FÖP Landsbygd och förslag till FÖP Kungsängen.
- 1.4 Se kommentaren 1.1. I kommande planförslag finns ändå möjlighet att ytterligare förtydliga kommunens ställningstagande.
- 1.5 Järfälla har inte yttrat sig över planprogrammet. I kommande detaljplanering är det angeläget att inhämta Järfälla kommuns synpunkter, även innan plansamrådet.
- 1.6 I kommande detaljplanearbete kommer dagvattenhanteringen i området att studeras närmare.
- 1.7 I det reviderade programförslaget har vissa justeringar gjorts med hänsyn till de naturvärden som finns. I ett kommande planarbete kommer detta att utvecklas ytterligare. Länsstyrelsens beslut om utvidgat strandskydd är överklagat av kommunen och inväntar beslut i regeringsrätten. Förslaget håller sig nästan helt utanför zonen 100 meter från stranden.
- 1.8 I kommande planarbete kommer inriktningen för badstrand och småbåtshamn och dess förhållande till strandskyddet utvecklas.
- 1.9 I kommande planarbete kommer det att förtydligas hur nära bebyggelsen hamnar E18. I den mån det behövs kommer risker avseende närhet till E18 att utredas.
- 1.10 I programförslaget föreslås inte någon bebyggelse i område som riskerar översvämmas. De geotekniska förhållandena kommer att studeras vidare i kommande planarbete.
- 1.11 Kulturmiljöfrågan kommer att studeras vidare i kommande planarbete.
- 1.12 Fornlämningar studeras vidare i kommande planarbete.
- 1.13 Naturvärdena i området har studerats ytterligare och planprogrammet har reviderats med resultat från denna naturinventering.
- 1.14 Den mark som idag är jordbruksmark föreslås bli ett parkstråk. Sålunda kommer inte jordbruksmark tas i anspråk på ett sådant sätt att den blir obrukbar i framtiden.
- 1.15 Se kommentarer till Trafikverkets yttrande
- 1.16 En avgränsning av MKB görs i kommande planarbete

2 Försvarsmakten**inkom 150915**

- 2.1 Försvarsmakten har inget att erinra i detta skede.

3 Sjöfartsverket**inkom 150828**

- 3.1 Sjöfartsverket har inget att erinra i detta skede. Har dock en övrig synpunkt att vid planering av ljuspunkter ska hänsyn tas så att dessa inte bländar sjöfarande eller påverkar andra ljuspunkter som är avsedda för sjöfartens säkra navigation.

Kommentar

3.1 *Någon ljuspunkt är inte aktuell i området.*

4 Lantmäteriet

inkom 150910

Lantmäteriet har ingen erinran i detta skede.

5 Trafikverket Region Stockholm

inkom 150915

- 5.1 E 18 är ett riksintresse för kommunikationsanläggningar påpekar Trafikverket.
- 5.2 Längs motorväg är det minsta byggnadsfria området 35 m från vägbanekant och detta måste tas hänsyn till i en kommande detaljplanprocessen.
- 5.3 Som framgår av programmet är området närmast E 18 bullerpåverkat och därmed olämplig för bostadsändamål menar Trafikverket.
- 5.4 Trafikverket har synpunkter på PM Trafik av Tyréns (2014-08-25) som har tagits fram till Programmet. I analysen redovisas trafikdata från 2003. Den borde utgå från färskare data. Trafikverket konstaterar att trafik alstrat från verksamhetsområdet längs E 18 inte ingår.
- 5.5 Trafikverkets uppfattning är att antal resor som antas ske med bil är lågt räknat. I resvaneundersökningen från 2006 var andelen 60 %. Här har det räknats med 27 %. 6500 ÅDT blir ett lågscenari, inte ett ”medelscenario” enligt Trafikverkets uppfattning.
- 5.6 Trafikplats Kungsängen är inte fullständig. I analysen har det utgått ifrån att den är fullt utbyggd. Några beslut om detta finns inte och projektet finns inte med i den nationella planen. I analysen borde som ett alternativ också analyserats scenariot att Trafikplats Kungsängen inte är fullt utbyggd.
- 5.7 Dagens fördelning är att 65 % av trafikflödet går via Kallhälls trafikplats och 35% via Kungsängens trafikplats.
- 5.8 Eftersom kapacitetsanalyser görs för högtrafiktimmarna är det bra att utgå från VVMD, veckodagar och inte ÅDT, alla dagar menar Trafikverket.
- 5.9 Trafikverket har synpunkter gällande den västra och östra anslutningen till Enköpingsvägen. Den västra anslutningen förefaller illustreras där kommunen är väghållare. Det östra anslutningen illustreras där Trafikverket är väghållare. Belastningsgraden vid ett separat vänstersvängsfält är inte redovisad i trafik PM.
- 5.10 Det kan vara lämpligt att se över väghållarskapsfrågan när utbyggnaden av Norra Stäksön blir aktuell menar Trafikverket. Om kommunen tar över väghållarskapet är anslutningarnas utformning endast en kommunal fråga.

Kommentar

- 5.1 -
- 5.2 *Någon bebyggelse närmast motorvägen föreslås inte.*
- 5.3 *Den bostadsbebyggelse som planeras ligger långt från E18. Dock bör frågan utredas under planarbetet.*
- 5.4 *Planprogrammet har reviderats utifrån att andra trafikutredningar har tagits fram. Dock måste frågan studeras vidare.*
- 5.5 *Se ovan*
- 5.6 *Se ovan*
- 5.7 -

- 5.8 -
- 5.9 *Den detaljerade utformningen at anslutningarna kommer studeras i det kommande planarbetet.*
- 5.10 *En diskussion om väghållarskapet kan bli aktuell i framtiden.*

Kommunala nämnder

6 Socialnämnden

inkom 150925

- 6.1 Socialnämnden är positiv till detaljplaneprogrammet och anser att den föreslagna nya stadsdelen är intressant för lokalisering av Socialnämndens verksamheter. Trots att Norra Stäksön saknar närhet till pendeltågsstationen i Kungsängen anser Socialnämnden att kollektivtrafik genom busstrafik kan underlätta pendling för personer samt anhöriga till och från ön. Socialnämnden ställer sig positivt till att etablera LSS- och äldreboende på Norra Stäksön som föreslås i detaljplaneprogrammet. Upplands-Bro Kommun är en kommun med ett växande invånarantal och det finns ett behov att bygga ytterligare boenden i etapper.
- 6.2 Socialnämnden menar att det bör framkomma i detaljplanen att både LSS-boenden samt bostäder för äldre kan vara friliggande men också integrerade i hyreshus. Socialnämnden ser det även som självklart att den planerade stadsdelsparken och övriga gröna ytor tillgänglighets anpassas.

Kommentar

- 6.1 *I kommande planarbete kommer Socialkontoret kunna bidra med värdefull information om behovet av LSS-bostäder och äldreboenden.*
- 6.2 -

7 Utbildningsnämnden

inkom 150824

- 7.1 Utbildningsnämnden har inga specifika invändningar mot förslaget till planprogram. Nämnden vill i ett tidigt skede vara med och planera uppförandet av förskolor och skola. Utbildningsnämnden ser gärna att lokalytorna för förskolor och skola är anpassningsbara samt att extra markutrymme planeras för framtida behov.
- 7.2 Utbyggd kollektivtrafik som beskrivs i planprogrammet är önskvärt samt att säkra och belysta gång- och cykelvägar anläggs är angeläget utifrån ett barn- och elevperspektiv menar nämnden.

Kommentar

- 7.1 *I kommande planarbete kommer behovet av förskola och skola beaktas*
- 7.2 *En självklar utgångspunkt för arbetet är att verka för att buss ska trafikera området och att det ska var välförsett med gång- och cykelvägar.*

8 Bygg- och miljönämnden

inkom 151104

Bygg- och miljönämnden yttrar sig i egenskap av lokal tillsynsmyndighet. Nämnden överlämnar som eget yttrande bygg- och miljöavdelningens tjänsteskrivelse

- 8.1 *Det behöver säkerställas att en planläggning inte medför ett överskridande av miljökvalitetsnormen för vattenförekomsten Mälaren-Skarven*
- 8.2 *Bygg- och miljöavdelningen befarar att bullernivån inom delar av norra Stäksön riskerar att överstiga gällande riktvärden. De påpekar också att det finns andra bullerkällor än E18, nämligen Livgardet och Arlanda.*

- 8.3 *Inför planskedet behöver den gamla banvallen som löper genom ön undersökas med avseende på föroreningar.*
- 8.4 *Bygg- och miljöavdelningen konstaterar att det finns brister i kartmaterialet som redovisas i programhandlingen.*
- 8.5 *Norra Stäksöns grunda strandområden är klassade som ESKO-områden. Bygg- och miljöavdelningen påpekar att det behöver säkerställas att dagvattenhantering och småbåtshamn inte medför risk för människors hälsa eller miljö.*
- 8.6 *Bygg- och miljöavdelningen framhåller vikten av att en eventuell småbåtshamn utformas med stor hänsyn till miljön. Småbåtshamnar bör i allmänhet vara öppna och inte inskränka på allmänhetens tillträde till stranden. Den ska också erbjuda möjlighet till tömning av båtlatrin och det måste finnas ett system för hantering av avfall.*
- 8.7 *Bygg- och miljönämnden påminner om att bergvärmelösningar kräver stora tomter*

Kommentar

- 8.1 *I kommande planarbetet kommer dagvattenhanteringen i området att studeras närmare. (Se även 1.6)*
- 8.2 *I det kommande planarbetet bör bullersituationen studeras ytterligare.*
- 8.3 *I det kommande planarbetet kommer frågan utredas närmare*
- 8.4 *Inför det kommande planarbetet upprättas en grundkarta.*
- 8.5 *Frågan kommer utredas i kommande planarbete.*
- 8.6 *Utformning och upplägg för småbåtshamnen studeras vidare i kommande planarbete. (Se även 1:8)*
- 8.7 *Synpunkten noteras*

9 Kultur- och fritidsnämnden

inkom 150918

Kultur- och fritidskontoret har inga invändningar mot programförslaget under förutsättning att hänsyn tas till följande punkter.

- 9.1 *Fornlämningsinventering och utredningsgrävningar genomförs. Fornlämningstätheten i övriga delar av kommunen är mycket stor och sannolikheten är hög att det inom programområdet finns fler lämningar utöver de som finns med i materialet eller redovisas i Riksantikvarieämbetets fornlämningsregister.*
- 9.2 *De höga naturvärdena säkras genom en varsam exploatering.*
- 9.3 *Kultur- och fritidskontoret är delaktigt i den fortsatta planeringen av den kommunala servicen inom kultur- och fritidsområdet. En framtida exploatering behöver ske med respekt för befintliga natur- och kulturvärden och med ökad tillgänglighet till rekreations- och friluftsområde.*

Kommentar

- 9.1 *Fornlämningar studeras vidare i kommande planarbete (Se även 1:12)*
- 9.2 *Området anpassas så att den natur som har högst värde kan sparas.*
- 9.3 *Kultur- och fritidskontorets synpunkter kommer att beaktas i kommande planarbete. Det är viktigt att kontoret är involverat i kommande arbete.*

10 Tekniska nämnden

inkom 151103

Tekniska nämnden yttrar sig enligt Tillväxtkontorets förslag till remissyttrande samt med redaktionella ändringar.

- 10.1 Tekniska nämnden menar att det är en ambition att så många som möjligt av kommunens medborgare ska kunna åka kollektivt och vill därför att en alternativ dragning av bussgatan studeras. Vidare påpekar man vikten av bra gång- och cykelstråk
- 10.2 Tekniska nämnden uppmärksammar att det på många gator är branta lutningar och påpekar att detta är förknippat med förhöjd olycksrisk och att det är viktigt att vägar är framkomliga för exempelvis utryckningsfordon och sopbil, även vid halt väglag.
- 10.3 Tekniska nämnden påpekar också att den kuperade terrängen gör att det är en extra stor utmaning att tillgänglighetsanpassa området
- 10.4 Avseende buller skriver man att den tillkommande trafiken från området sannolikt kommer att leda till att befintlig bebyggelse utsätts för buller och man anser att exploatören bör bekosta bullerdämpande åtgärder. Man menar också att det ökade behovet av parkeringsplatser vid Kungsängens station bör bekostas av exploatören.
- 10.5 *Kommunalt VA saknas i dagsläget helt i närheten av norra Stäksön och en grovt uppskattad kostnad för att få fram det är 25-30 miljoner. Denna kostnad ska utredas noggrannare och regleras i exploateringsavtalet.*
- 10.6 *Angående öppna kanaler för dagvatten skriver man att dessa kan ha en ökad anläggnings- och driftkostnad men att de renande och fördröjande effekterna är små. Man skriver också att det för dagvattendammen gäller att driftkostnaderna blir högre om den ska hållas öppen för att kunna bli skridskobana.*
- 10.7 *Tekniska nämnden skriver att en fördelning av vad som är semiprivata ytor respektive offentliga ytor noga måste övervägas och man menar att avgörande för resultatet är att planera för hur denna fördelning kan se ut ur skötselsynpunkt.*
- 10.8 *Den idé om att använda parken till olika behov med många aktiviteter möts med skepsis då man befärrar konflikter mellan olika brukare.*
- 10.9 *Allteftersom området byggs ut, i varje detaljplan som antas, bör en uppskattning av driftkostnader finnas med.*

Kommentar

- 10.1 *Läget på den huvudgata som går genom området är i det läge som den gamla banvallen gick. Det är ett läge som är svårt att tänka sig att man flyttar. Då finns det större förutsättningar att arbeta med att stärka tillgängligheten till busshållplatser och att skapa bra gång- och cykelstråk.*
- 10.2 *Gatornas lutningar måste säkerställas i kommande planarbete så att säkerhet och framkomlighet fastställs.*
- 10.3 –
- 10.4 *Till programmet är inte dessa frågor tillräckligt utredda. I det kommande arbetet kommer en dialog föras om vilka åtgärder utanför planområdet som kan bli aktuella att diskutera för ett exploateringsbidrag.*
- 10.5 *Utbyggnad av VA och annan infrastruktur i området är ett ansvar som faller på exploatören. Hur det ska ske regleras i kommande exploateringsavtal.*
- 10.6 *Den exakta utformningen av dagvattenlösningen återstår att utforma. Generellt eftersträvas öppna lösningar i de flesta planprojekt, både för rening men också som rekreativt inslag i parkmiljöer.*

- 10.7 *Det stora grönstråk som löper genom hela området är först och främst den park som ska vara tillgänglig för alla. I kommande arbete utvecklas om detta också ska kompletteras med ytterligare offentliga parker. Övrig mark förväntas bli kvartersmark.*
- 10.8 *En offentlig plats blir starkare ju fler personer som kan attraheras av den. Med rätt utformning kan konflikter mellan olika brukare undvikas.*
- 10.9 *En sådan uppskattning av kostnader kan föras in i kommande planhandlingar.*

Övriga remissinstanser

11 Vattenfall Eldistribution AB

inkom 150826

Vattenfall har inga elanläggningar inom och i närheten av planområdet och har därför inget att erinra.

12 Svenska kraftnät

inkom 150817

- 12.1 Svenska kraftnät har tagit del av handlingarna för programmet och har ingenting att erinra mot upprättat förslag. De har inga ledningar i anslutning till området och förutsatt att planområdet inte förändras, önskar de inte medverka i det fortsatta remissförförandet.

13 Stocholms läns museum

inkom 150818

Museet har inget att erinra.

14 Kommunalförbundet Norrvatten

inkom 150727

- 14.1 Norrvatten har inga huvudledningar eller anläggningar inom aktuellt planområdet och har därför inga synpunkter. Om ingen ändring görs som påverkar Norrvatten skickar de inga ytterligare svar.

15 Stockholm-Näs Hembygdsförening

inkom 151006

- 15.1 Föreningen förutsätter att befintliga fornlämningar skyddas eller åtgärdas i enlighet med vad som anges av antikvarisk expertis från Länsstyrelsen.
- 15.2 Hembygdsföreningen föreslår även att befintliga fornlämningar och rester av torpbebyggelse märks ut med skyltar.
- 15.3 Den planerade parken och badplatsen bör utformas så att den upplevs som tillgänglig även för invånare från andra delar av Kungsängen menar föreningen.

Kommentar

- 15.1 *Se kommentarer ovan*
- 15.2 *Skyltar vid fornlämningar är ingen detaljplanefråga men kan säkerligen blir ett värde för hela området.*
- 15.3 *Det är en tydlig utgångspunkt att i parken och badplatsen skapa något som kan locka personer från ett större område.*

16 Skanova

inkom 150810

- 16.1 Skanova har anläggningar inom området och önskar behålla befintliga ledningar nuvarande läge för att undvika olägenheter och flyttkostnader.

- 16.2 Tvingas Skanova flytta ledningar eller skydda telekablar för att möjliggöra exploatering förutsätter de att den part som har behov av flytten även bekostar den

Kommentar

- 16.1 En utgångspunkt är att sträva efter att behålla ledningarna i nuvarande läge.
16.2 En flytt av ledningar måste bekostas av exploitören.

17 Skogsstyrelsen Stockholms-Gotlands distrikt

inkom 150915

- 17.1 Skogsstyrelsen har inga direkta synpunkter på detaljplaneförslaget över Norra Stäksö. Skogsstyrelsen vill däremot påpeka att om man ska göra åtgärder i den nyckelbiotop som finns på den nordligaste delen av ön så måste man ha ett samråd med Skogsstyrelsen.

Kommentar

- 17.1 Kommunen noterar synpunkten

18 E.ON Elnät Stockholm AB

inkom 150916

- 18.1 Inom programområdet kommer ett tio-tal nätstationer behöva placeras ut. E:ON Elnät har föreslagit ungefärlig placering med ett betjäningsområde som respektive nätstation har. Varje nätstation har ungefär en räckvidd på ca 200 m, vilket gör att avståndet mellan stationerna hamnar på ca 400 m.
- 18.2 Att tänka på vid placering av en nätstation är att för normalstor nätstation behövs en yta på 6x6 meter, till det skall läggas ett brandskyddsavstånd på minst 5 meter till brännbar byggnad eller brännbart upplag, detta pga att transformatorn innehåller olja, med brandskyddande insatser kan avståndet minskas men utrymme för betjäning ska dock beaktas. En nätstation skall alltid vara nåbar med tungt fordon, vid eventuellt transformatorbyte.
- 18.3 Samråd kring nätstationer bör fortgå under hela planprocessen så att dom flesta placeringarna är lösta innan detaljplanen antas.

Kommentar

- 18.1 -
18.2 -
18.3 En dialog med E.ON är önskvärd i kommande planarbete.

19 E.ON Värme AB

inkom 150907

- 19.1 E.ON Värme har inte några invändningar mot detta och deltar gärna i diskussion och reder ut hur området skulle kunna anslutas till fjärrvärme, De är också intresserade av att förtydliga vad som menas med begreppet lågvärdig fjärrvärme som nämns i programhandlingen.

Kommentar

- 19.1 -

20 Naturskyddsföreningen Upplands-Bro

inkom 150914

- 20.1 Naturskyddsföreningen motsätter sig att exploatering sker inom strandskyddsområde. Strandskyddet är 300 meter och bör så förbli. Planprogrammet för norra Stäksön strider mot länsstyrelsens beslut om utvidgat strandskydd. Kommunen säger sig vilja vara grön och värna den tätortsnära naturen och strändernas värden. Den föreslagna exploateringen i planprogrammet för norra Stäksön skulle totalomvandla landskapet menar föreningen.

- 20.2 Naturskyddsföreningen anser att programarbetet bör vila till dess att inventeringar och analyser av naturvärdena och rekreations/friluftsvärden gjorts. Speciellt bör de Geer-moränerna bedömas vetenskapligt och deras skyddsvärde sättas in i ett regionalt perspektiv. Norra Stäksön har flera stora naturvärden. I norra delen finns en utpekad Nyckelbiotop med jätteeckar och mycket känslig lundvegetation. Vattenområdet runt norra delen av norra Stäksön är klassat som ESKO. Här föreslår programmet en fritidsbåtshamn som kan påverka det känsliga vattenområdet.
- 20.3 I sitt yttrande utvecklar föreningen motiven för sina ståndpunkter. Föreningen avstår i detta läge från att lämna detaljsynpunkter på programförslaget.

Kommentar

- 20.1 *Se kommentar 1:1 och 1:2*
- 20.2 *Anpassning av planen måste ske med hänsyn tagen till naturvärden.*
- 20.3 -

21 Brandkåren Attunda

inkom 150915

- 21.1 Brandkåren Attunda har synpunkter på programförslaget utifrån hantering av olycksrisker samt möjlighet till räddningsinsatser. Brandkåren har identifierat följande risker i planområdet och dess omedelbara närhet: transportled farligt gods – E18 och översvänningsrisk – Norra delen samt område kring E18.
- 21.2 Riskerna med transportled för farligt gods och översvänningsrisk har uppmärksamrats redan i detta tidiga skede. Brandkåren Attunda förutsätter att de också fortsättningsvis tas hänsyn till och utreds om så behövs i framtida skede.
- 21.3 Räddningstjänstens insatstid överstiger 10 minuter. Vilket kan påverka hur det byggnadstekniska brandskyddet kan utformas rörande utrymning.
- 21.4 För planerad bebyggelse önskar Brandkåren Attunda tillgång till konventionellt system för brandvatten, enligt Svenskt Vattens rekommendationer. Brandpost ska generellt kunna nå inom 75 meter från räddningsfordons uppställningsplats.

Kommentar

- 21.1 *Bebyggelsen är tänkt att placeras å ett avstånd som är så pass långt ifrån att E18 inte utgör någon risk.*
- 21.2 *Se ovan*
- 21.3 *Hänsyn till detta måste beaktas i kommande planarbete/bygglövsprocess.*
- 21.4 *Synpunkten får beaktas i kommande arbete.*

22 Trafikförvaltningen SLL

inkom 150914.

- 22.1 Trafikförvaltningen skriver att en exploatering sannolikt kommer att generera ett ökat bussbehov och man förutsätter därför att en exploatering blir tillräckligt omfattande för att kunna motivera en utökad busstrafik och att infrastrukturen planeras så att den lämpar sig för en attraktiv bussplanering.
- 22.2 Vidare skriver Trafikförvaltningen att man vill vara med i det fortsatta planarbetet för att diskutera utformning av huvudgata och placering av busshållplatser.
- 22.3 Trafikförvaltningen är även måna om att utbyggnadsordningen startar närmast huvudgatan för att få en effektiv busstrafik där tätheten bör vara störst närmast huvudgatan. Man skriver

också att det är viktigt att skapa attraktiva gång- och cykelstråk mellan hållplatser och bostäder.

- 22.4 Angående buller skriver man att buller från pendeltåg inte är den dominerande bullerkällan från Mäljarbanan. Avseende buller från bussar skriver man att byggnader ska planeras och utformas så att Folkhälsomyndighetens riktvärden för lågfrekvent buller innehålls i sovrum. Det innebär att sovrum som vetter mot busstrafikerade gator bör undvikas.

Kommentar

- 22.1 *Den exakta siffran för exploateringen är inte beslutad men den bör ge ett tillräckligt gott underlag för att kunna trafikera området med buss. (570-1000 bostäder i kommuner i yttre delen av länet).*
- 22.2 *Trafikförvaltningens synpunkter om hur området görs attraktivt för busstrafik är viktiga inspel i det kommande arbetet.*
- 22.3 *Någon etappindelning är inte bestämd. Trafikförvaltningens synpunkt om att göra den så att den skapar underlag för busstrafik är en viktig faktor.*
- 22.4 *Frågan om buller kommer utredas vidare i kommande planarbete.*

23 Centerpartiet Upplands-Bro

inkom 150915.

- 23.1 Centerpartiet inleder med att betona vikten av att detaljplanen innehåller en stor utökning av parkeringsplatser som angränsar till pendeltåget vid Kungsängen och Bro station.
- 23.2 Vidare skriver man i punktform att: Man tar hänsyn till barnperspektivet i detaljplanen för Norra Stäksön
- 23.3 Att strandskyddet på 100 meter ska bevaras.
- 23.4 Att det byggs en infart västerut mot Kungsängen till Norra Stäksön
- 23.5 Och att det byggs en påfart till E18 för att underlätta in och utpassering ifrån området.

Kommentar

- 23.1 *Hur ett ökat antal parkeringsplatser vid kommunens pendeltågsstationer ska se ut studeras i separata förstudier. Det är tydligt att en sådan exploatering som föreslås kan leda till ett ökat behov av infartsparkeringsplatser och detta kommer att diskuteras vidare i det kommande planarbetet.*
- 23.2 *Barnperspektivet är alltid viktigt i all planering*
- 23.3 *Det utökade strandskyddet är överklagat och behandlas i en separat process.*
- 23.4 *Området förutsätts få en infart västerut i samma läge som den gamla banvallen.*
- 23.5 *Diskussioner förs om att utöka trafikplats Kungsängen. Någon egen anslutning till området är inte möjlig*

24 Upplands-Bro villaägareförening

inkom 151005

- 24.1 Villaägareföreningen ser positivt på en exploatering på Stäksön men menar att dess totala konsekvenser för samhället inte belyses tillräckligt i planprogrammet. Den första konsekvensen man uppmärksammar den ökad trafiken kommer leda till betydande

störningar och buller för boende främst vid Stäket. Därför föreslår man att området får en egen anslutning till E18.

- 24.2 Den andra konsekvensen man saknar i planprogrammet är en bedömning om det utökade antalet parkeringsplatser, främst vid Kungsängens pendelstation men också i Kungsängens centrum.
- 24.3 Vidare hänvisar man till att SL själva anger att det behövs 550-1000 bostäder för att kunna trafikera området med busstrafik och att detta borde nämnas i planprogrammet.
- 24.4 Slutligen skriver man att man saknar en analys av hur en etablering här påverkar befintlig handel i Kungsängens centrum och handelsplatsen vid trafikplats Brunna.

Kommentar

- 24.1 *Den utökade trafikens påverkan på omgivning kommer studeras vidare i kommande planarbete.*
- 24.2 *Se svar ovan (kommentar 23.1)*
- 24.3 *I det kommande arbetet är det viktigt att förtydliga förutsättningarna för att få en god kollektivtrafikförsörjning av området.*
- 24.4 *Den handel som planeras i detta område är endast tänkt som närservice till de nya invånare som kommer att bo här. Om något borde underlaget för befintlig handel öka.*

Fastighetsägare

Inga fastighetsägare har inkommit med yttranden

Privatpersoner och övriga

25 Privatperson 1

inkom 150907

- 25.1 Den yttrande har synpunkter gällande genomförandet av programförslaget. Personen uppfattar infrastrukturen bristfälligt redovisad. Endast två anslutningar till gamla E18 redovisas och den västra mynnar ut i en olämplig kurva. Att man måste bygga broar för att passera motorvägen till den västra anslutningen redovisas inte heller och den yttrande frågar vad dessa kostar samt vem som betalar?
- 25.2 Vatten, avlopp och el redovisas inte alls i programförslaget menar den yttrande. Draging av vatten- och avloppsledningar från Kungsängen till Norra Stäksön blir kostsamma och den yttrande har tidigare frågat kommundienstemanna-personer om kostnaden men inte fått svar. Den yttrande efterfrågar helhetstänk gällande teknik och ekonomi.
- 25.3 Skolskjutsar nämns inte heller i programförslaget menar den yttrande och uttrycker även att skolor på plats inte fyller alla behov. Den yttrande menar även att kollektivtrafik inte kommer att finnas och att de boende i programområdet kommer att åka bil. Skall Norra Stäksön verkligen bebyggas? Avslutar den yttrande.

Kommentar

- 25.1 *Utformning av väganlutningar sker i kommande arbete. Exploatören kommer att bekosta utbyggnaden av den infrastruktur som krävs*
- 25.2 *Se ovan*
- 25.3 *Både skolor och kollektivtrafik är tänkt i området*

26 Privatperson 2

inkom 150914

- 26.1 Yttranden har forskat i delar av Norra Stäksöns historia och framför därför följande. Att bilden på sidan 27 inte visar det stora flyttblocket.
- 26.2 *Att det felaktigt påstås att torpet på Norra Stäksön hette Stigstorp. Det hette egentligen Strömstorp eller Ön i modern tid.*
- 26.3 *Att det felaktigt påstås att det torpet har varit den enda bebyggelsen på Norra Stäksön. Intill banvallen har det också funnits en banvaktarstuga.*
- 26.4 *Att när det gäller Ryssgravsnäset så har den tidigare varit genombruten av en av Sveriges äldsta kanaler. Denna bör kunna lyftas fram och informeras om på platsen.*

Kommentar

- 26.1 *Kommunen tackar för påpekandena och arbetar in det i kommande planhandlingar*
- 26.2 *Se ovan*
- 26.3 *Se ovan*
- 26.4 *Se ovan*

Resultat av samrådet

Ändringar i planförslaget

Följande revideringar har gjorts i planprogrammet efter samrådet:

- En naturvärdesinventering har gjorts och resultatet av denna har arbetats in i förslaget till bebyggelsestruktur
- Förslaget har förtydligats med tydligare resonemang om hur förslaget förhåller sig till övriga Kungsängen och vilka översiktliga konsekvenser en utbyggnad skulle kunna få för övriga Kungsängen.
- Förutom det som redigerats i programförslaget har även programsamrådet belyst ett stort antal punkter som kommunen kommer att jobba vidare med i kommande planarbete.

Utöver ovan nämnda revideringar har mindre redaktionella ändringar tillkommit.

Följande remissinstanser, fastighetsägare, föreningar och privatpersoner har under samråd eller granskning framfört synpunkter som inte tillgodosetts:

Länsstyrelsen

Naturskyddsföreningen

Centerpartiet Upplands-Bro

Upplands-Bro Villaägareförening

Underlagsmaterial

- Kopior av inkomna synpunkter under samrådet.

Materialet går att beställa från kommunens Planavdelning.

Upprättad 210119 av
Planavdelningen

Henric Carlson
Planchef

Enheten för planfrågor
Annika Holmqvist

Datum
2016-04-18

Beteckning
4021-25386-2015

Upplands-Bro kommun
Kommunstyrelsen
196 81 Kungsängen

Detaljplaneprogram för Norra Stäksön (Stäket 1:32 och 1:19), Kungsängen, Upplands-Bro kommun

Ett förslag till program, upprättat under våren 2015, har översänts till Länsstyrelsen för samråd enligt 5 kap. 11 § plan- och bygglagen (2010:900), PBL.

Programmets syfte är att utreda lämplighet, utgångspunkter och mål för en ny stadsdel på norra Stäksön. Syftet är också att samråda kring bedömningen som gjorts av vilka markområden som är lämpliga att bebygga. Planförslaget omfattar ca 2 500 nya bostäder i varierade former samt även kommunala och kommersiella verksamheter som förskola, skola och äldreboende samt kaféer, marina, badplats, ridstigar och stadspark. Programmet föreslår även att ett verksamhetsområde planeras i områdets södra del. Planområdet omfattar hela den del av Stäksön som ligger norr om E18, ca 164 ha, och ingår i sin helhet i riksintresset Mälaren med öar och strandområden. För området gäller även utvidgat strandskydd om 300 meter.

Enligt 5 kap. 14 § PBL ska Länsstyrelsen under samrådet bl.a. särskilt ta till vara och samordna statens intressen, ge råd om tillämpningen av 2 kap., verka för att riksintressen tillgodoses, att miljö kvalitetsnormer följs och att strandskydd inte upphävs i strid med gällande bestämmelser. Vidare ska Länsstyrelsen verka för att sådana frågor om användningen av mark- och vattenområden som angår flera kommuner samordnas på ett lämpligt sätt samt att bebyggelse m.m. inte blir olämplig med hänsyn till människors hälsa eller säkerhet eller till risken för olyckor, översvämning eller erosion.

Länsstyrelsens synpunkter

Sammanfattande bedömning

Länsstyrelsen är angelägen om ett ökat bostadsbyggande inom den starkt växande regionen. Kommunens utbyggnadsförslag för norra Stäksön avser att skapa ett naturnära och attraktivt boende med varierade boendeformer. Utbyggnadsförslaget berör dock ett oexploaterat naturområde som måste förhålla sig till riksintresset Mälaren och utvidgat strandskydd.

Kommunen behöver, när det gäller riksintresset, utveckla nuvarande underlag så att en exploatering i enlighet med programförslaget utgör en sådan utveckling av tätorten Kungsängen att de särskilda hushållningsbestämmelserna i 4 kap. miljö-

PROGRAM-/SAMRÅDSYTTRANDE

Datum
2016-04-18Beteckning
4021-25386-2015

balken inte utgör hinder i enlighet med 4 kap. 1 § andra stycket miljöbalken. Kommunen behöver alltså tydligare visa att det aktuella området behöver tas i anspråk för tätortsutveckling. Förslaget behöver därför omarbetas och anpassas i enlighet med Länsstyrelsens nedanstående synpunkter. Om bebyggelseförslaget inte kan anses utgöra tätortsutveckling behöver föreslagen utbyggnad av norra Stäcksön bearbetas på ett sådant sätt att det tillgodoser riksintresset Mälaren med öar och strandområden enligt 4 kap. miljöbalken.

En utbyggnad enligt förslaget förutsätter att strandskyddet kan upphävas eftersom en stor del av planerad bebyggelse finns inom område med strandskydd. Underlaget behöver utvecklas och tydligt visa att kriterierna för att upphäva strandskyddet är uppfyllda. Vidare behöver planförslaget bearbetas vad avser lokalisering av bebyggelsen så att det beaktar strandskyddet i enlighet med Länsstyrelsens nedanstående synpunkter.

Om utbyggnadsförslaget antas i sin nuvarande form kan Länsstyrelsen komma att ta upp planen för prövning enligt 11 kap. 10 § PBL. Planen kan då komma att upphävas enligt 11 kap. 11 § PBL.

Översiktligt sammanhang

Översiktsplanen för Upplands-Bro kommun är antagen år 2011. Planen är enligt kommunen utformad för att stödja Upplands-Bro i rollen som tillväxtkommun i det kraftigt expanderande Storstockholm och Mälardalsregionen. Kommunen planerar för en befolkning på omkring 35 000 invånare år 2030 vilket innebär ungefär 5 000 nya bostäder¹. Enligt kommunen motsvarar det, med god marginal, den tillväxt som beräknats för Upplands-Bro i den regionala utvecklingsplanen för Stockholmsregionen – RUFSS 2010. I denna anges ett invånarantal om 30 000 personer år 2030 samt ett tillskott på 5 000 nya bostäder som ett ”hög” alternativ med avseende på befolkningsutveckling och bostadsutbyggnad².

Kommunen anger att utbyggnaden av bostäder i första hand ska ske i eller i anslutning till tätorterna Bro och Kungsängen. På så vis kan befintlig infrastruktur, kollektivtrafik och närservice användas och utvecklas. I ett längre perspektiv krävs, enligt översiktsplanen, ”strukturer för ett mer hållbart samhälle utan bilberoende”, vilket bäst tillgodoses ”genom att man bygger mycket och relativt tätt i kollektivtrafik-försörjda lägen”.³

Översiktsplanen redovisar både ”utbyggnadsområden” och så kallade ”utredningsområden”. Utbyggnadsområdena har av kommunen redan bedömts som lämpliga att bebygga och en eventuell avvägning mellan olika intressen bedöms kunna inrymmas i kommande detaljplanering. För utredningsområdena har inte planeringen kommit lika långt och någon lämplighetsbedömning har inte gjorts

¹ ÖP 2010, Översiktsplan för Upplands-Bro kommun, sidan 15

² Regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen, RUFSS 2010, R 2010:5, Tabell 6 och 7, sidan 136-137

³ ÖP 2010, Översiktsplan för Upplands-Bro kommun, sidan 10

PROGRAM-/SAMRÅDSYTTRANDE

Datum
2016-04-18Beteckning
4021-25386-2015

inom ramen för översiktsplaneringen. Dessa områden bedöms dock enligt kommunen på lång sikt kunna vara intressanta för en tätortsutveckling.

Slutsatserna i översiktsplanen angående kommunens planeringsinriktning för boende är att de utpekade *utbyggnadsområdena* i tätorterna Bro och Kungsängen möjliggör en planberedskap som väl täcker de regionala förväntningarna enligt RUFSS 2010. Utbyggnadsområdena inrymmer, enligt Länsstyrelsens uppskattning, ca 7000-9000 nya bostäder. Både Kungsängen tätort och Bro tätort har dessutom, därutöver, enligt kommunen, goda förutsättningar att inrymma betydligt fler bostäder genom förtätning och kompletteringsbebyggelse på befintlig kvartersmark samt på andra obebyggda ytor inom de nuvarande tätorterna.

Gällande en utvidgning av Bro och Kungsängen anger kommunen att man i första hand ska satsa på att bygga tätorterna inåt (det vill säga mot varandra) för att ”beakta kommunens resurser i form av jord- och skogsbruksmark med tillhörande natur- och kulturvärden som kommer i konflikt med de växande tätorterna”. Att utvidga tätorterna Bro och Kungsängen mot varandra är vidare värdefullt, enligt kommunen, för att skapa befolkningsunderlag för en planerad, ny kommunlinje i form av buss eller spår mellan pendeltågsstationerna i Kungsängen och Bro.⁴

Programområdet, norra Stäcksön, utgör ett så kallat *utredningsområde*. Det ligger utanför den tätortsavgränsning som gjorts för Kungsängen. Enligt översiktsplanen ska eventuell planläggning av området föregås av en fördjupad översiktsplan eller ett detaljplaneprogram som redovisar flera olika utbyggnadsscenarioer med olika stor exploatering i relation till nödvändiga investeringar i form av infrastruktur och kommunal service.

Prövningsgrunder enligt 11 kap. 10 § PBL

Länsstyrelsen har, i detta skede, följande synpunkter på de områden som Länsstyrelsen har att bevaka enligt 11 kap. 10 § PBL.

Synpunkterna nedan syftar till att ge kommunen underlag, råd och synpunkter inför ett eventuellt nästa skede i planprocessen. Kommunen får på så sätt möjlighet att förtydliga och/eller komplettera planförslaget, så att ett statligt ingripande kan undvikas.

Riksintresse – Mälaren med öar och strandområden

Programområdet ingår i sin helhet i riksintresset Mälaren med öar och strandområden som skyddas genom de särskilda hushållningsbestämmelserna i 4 kap. 1 och 2 §§ miljöbalken. Bestämmelserna innebär att områdets natur- och kulturvärden inte påtagligt får skadas av exploateringsföretag och att turismens och friluftslivets, främst det rörliga friluftslivets, intressen särskilt ska beaktas vid en bedömning av exploateringsföretag och andra ingrepp i miljön. Genom att Mälaren med öar och strandområden är utpekad på detta sätt i miljöbalken har en vägning mel-

⁴ ÖP 2010, Översiktsplan för Upplands-Bro kommun, sidan 16

PROGRAM-/SAMRÅDSYTTRANDE

Datum
2016-04-18

Beteckning
4021-25386-2015

lan olika intressen redan gjorts, och natur- och kulturvärdena ska huvudsakligen ges företräde i konkurrenssituationer. Bestämmelserna utgör emellertid inte hinder för utvecklingen av befintliga tätorter eller av det lokala näringslivet.

Länsstyrelsen saknar ett resonemang i programförslaget kring föreslagen exploatering i relation till riksintresset Mälaren med öar och strandområden.

Idag är norra Stäksön ett väl avskilt, oexploaterat område som nyttjas för rekreation och friluftsliv av boende i både Upplands-Bro och Järfälla kommun. Inom området finns natur- och kulturhistoriska värden, aktivt brukad jordbruksmark, skyddsvärda lämningar från inlandsisen, åkerholmar och stenvägar som omfattas av det generella biotopskyddet enligt 7 kap. 11 § miljöbalken samt förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.. Området inrymmer även nyckelbiotoper i form av ädellövskog samt, enligt behovsbedömningen, urskogsartad tallskog. Flera promenadstråk genomkorsar programområdet och utvidgat strandskydd om 300 meter gäller längs stränderna.

Länsstyrelsen kan inte se att kommunen i programförslaget visat att en exploatering av norra Stäksön skulle utgöra en sådan utveckling av den befintliga tätorten Kungsängen att undantaget från bestämmelserna om riksintresset är tillämpligt. Kommunen behöver därför visa att norra Stäksön behöver tas i anspråk för kommunens behov av tätortsutveckling. Vidare bör kommunen vid utformningen av bebyggelsen se till att denna får en karaktär av tätortsutveckling.

Bebyggelseförslaget behöver, om det inte rör sig om tätortsutveckling, ta större hänsyn till de natur- och kulturvärden som finns inom området så att en exploatering inte riskerar att leda till en påtaglig skada på riksintresset. Föreslagen bebyggelse är inte, enligt vad Länsstyrelsen kan se i programunderlaget, förlagd till de delar av norra Stäksön som har lägre värden, i första hand söder om befintlig banvall. Vid all exploatering ska hänsyn tas till natur- och kulturvärdena i området, oavsett om bebyggelseförslaget kan anses utgöra sådan tätortsutveckling som nämns ovan eller inte. Detta behöver tydliggöras.

Om kommunen driver en exploatering av norra Stäksön vidare bör flera olika utbyggnadsförslag, samt konsekvenserna av dessa, redovisas i enlighet med översiktsplanen, förslagsvis i ett nytt programförslag med förnyat samråd, innan kommunen tar ställning till planprogrammet och fortsatt detaljplanearbete.

Mellankommunal samordning

Norra Stäksön nyttjas för rekreation och fritid av boende i både Kungsängen och Stäket med omnejder. En exploatering av området påverkar inte bara boende i Upplands-Bro kommun utan även boende i Järfälla kommun. Det är viktigt att Upplands-Bro kommun samråder med Järfälla kommun angående vilken påverkan planförslaget kan få på Järfälla. Detta gäller även med avseende på kommande trafikförsörjning till programområdet, anslutningar till Enköpingsvägen samt påverkan på trafikplats Stäket.

PROGRAM-/SAMRÅDSYTTRANDE

Datum
2016-04-18Beteckning
4021-25386-2015*Miljö kvalitetsnormer och dagvattenhantering*

Av 2 kap. 10 § PBL följer att miljö kvalitetsnormer (MKN) enligt 5 kap miljöbal-ken ska följas vid planläggning. Bestämmelsen innebär att planering och plan-läggning ska göras på ett sådant sätt att möjligheterna att uppfylla MKN underlättas. Är det svårt att åstadkomma exempelvis nödvändiga utsläppsminskningar från det område som är aktuellt för planläggning kan eventuellt andra åtgärder genomföras i avrinningsområdena till berörda recipienter, som minskar den totala belastningen på recipienten. EU-domstolen har vidare i en dom som meddelades den 1 juli 2015, mål C461/13, gällande hur miljö kvalitetsnormerna enligt ramdi-riktivet för vatten ska tolkas och tillämpas i tillståndsärenden funnit att medlems-staterna är skyldiga att inte meddela tillstånd till verksamheter som riskerar att orsaka en försämring av status eller när uppnående av god ekologisk ytvattensta-tus och god kemisk ytvattenstatus äventyras. I domen tolkar EU-domstolen också begreppet försämring i direktivet. Länsstyrelsen bedömer att avgörandet även har bäring på planärenden och andra ärenden enligt PBL. En slutsats av domen är att det kommer att ställas betydligt större krav på underlag och miljökonsekvensbe-skrivningar i samband med planärenden och andra ärenden enligt PBL, för att kunna bedöma om detalj- och översiktsplaner samt bygglov m.m. kan medges utan att de riskerar att leda till en försämring av status eller äventyrar uppnåendet av MKN i vattenförekomster. För mer information se vattenmyndighetens hem-sida: <http://www.vattenmyndigheterna.se/Sv/nyheter/2015/Pages/vagledande-dom-fran-eu.aspx>.

Berörda vattenförekomster, Mälaren-Görväln och Mälaren-Skarven, och MKN för dessa bör redovisas i det fortsatta planarbetet. Kommunen bör beskriva de berörda vattenförekomsternas status samt hur planen bedöms påverka möjligheterna att uppnå MKN och vad som ligger till grund för bedömningen. Mälaren-Görväln och Mälaren-Skarven har problem med övergödning och miljögifter. För att pla-nen inte ska försvåra att MKN kan uppnås, bör utsläppen av förorenande ämnen som kväve, fosfor, bly, nickel, m.m. minskas.

I planprogrammet anges att kommunen planerar för en småbåtshamn. Anläggan-det av en sådan riskerar att påverka berörda vattenförekomsternas status. Möjlighet-en att uppnå MKN för vatten bör därför beskrivas.

Inför ett eventuellt kommande planskede bör kommunen ta ett helhetsgrepp på dagvattenhanteringen och planera både för ett omhändertagande av mängderna dagvatten som uppstår till följd av att området planläggs samt även planera för hur dagvattnet ska renas.

Det är positivt att kommunen planerar att avsätta mark för större anläggningar såsom en dagvattendam. Dock behöver förutsättningarna för att omhändertaga dag-vatten lokalt även belysas utifrån områdets geotekniska förhållanden. Förväntade klimatförändringar och förändrade nederbördssituationer, med risk för kraftigare regn, kan också komma att få betydelse. Konsekvenser i samband med ett fram-tida förändrat klimat bör därför också belysas.

PROGRAM-/SAMRÅDSYTTRANDE

Datum
2016-04-18Beteckning
4021-25386-2015*Strandskydd**Bebyggelse inom strandskydd*

Länsstyrelsen har under 2014 fattat nya beslut om det utvidgade strandskyddets omfattning i länets kommuner. Inom programområdet gäller fortsatt utvidgat strandskydd inom 300 meter från strandlinjen. Länsstyrelsens beslut för Upplands-Bro kommun har dock överklagats till regeringen och är inte slutligt avgjort. Tills vidare gäller emellertid det utvidgade strandskyddet och ska ingå som en planeringsförutsättning vid en eventuell exploatering.

Programförslaget redovisar en planerad ny bebyggelse som till stor del berör zonen 100-300 meter från strandlinjen, både på östra och västra sidan av norra Ståksön. För att programförslaget ska vara genomförbart krävs därför att Länsstyrelsens beslut om utvidgat strandskydd ändras eller att strandskyddet upphävs inom stora delar av programområdet. Strandskyddet kan upphävas i samband med detaljplanering om det finns särskilda skäl enligt 7 kap. 18 c-d §§ miljöbalken. Intresset av att ta området i anspråk på det sätt som avses med planen ska också väga tyngre än strandskyddsintresset enligt 4 kap. 17 § PBL. Programförslaget saknar idag en redovisning av inom vilka områden som kommunen avser att upphäva strandskyddet samt enligt vilket/vilka särskilda skäl. Någon avvägning mellan exploateringsintresset och strandskyddsintresset har inte heller gjorts utan bör fördjupas i kommande material.

Om kommunen avser att tillämpa särskilt skäl nummer fem enligt 7 kap. 18 c § miljöbalken, att området behöver tas i anspråk för att tillgodose ett angeläget allmänt intresse som inte kan tillgodoses utanför området, förutsätter det att det inte är möjligt, eller i varje fall inte rimligt, att tillgodose det allmänna intresset utanför strandskyddat område. Kommunen behöver således visa att så är fallet.

Programförslaget medför att en stor del orörd naturmark kommer att tas i anspråk för bebyggelse. Även om den marken idag delvis är topografiskt svårtillgänglig ur ett allemansrättsligt perspektiv finns det bitvis stora biologiska värden inom området. Exempelvis anger behovsbedömningen att rovfågeln fiskgjuse häckar utmed öns västra strand. För att inte störa fågeln krävs normalt ett skyddsavstånd på 500 meter enligt kommunen. Utbyggnadsförslaget redovisar dock bebyggelse mycket närmare strandlinjen än så. Dessutom planeras för en upplevelsepromenad, en småbåtshamn och en anlagd sandstrand längs med västra stranden.

Om kommunen avser att driva programförslaget vidare behöver bebyggelseförslaget arbetas om med hänsyn tagen till ovan angivna värden. Befintliga naturvärden samt livsvillkoren för växt- och djurlivet bör då ingå som en utgångspunkt. Planerad bebyggelse bör i första hand förläggas utanför strandskyddat område. I den mån strandskyddat område ändå berörs ska en redovisning göras av inom vilka områden strandskyddet avses upphävas samt med stöd av vilket/vilka särskilda skäl. Kommunen behöver ta fram underlag om exploaterings inverkan på livsmiljön för växt- och djurlivet för att kunna göra en bedömning av om intresset att exploatera i enlighet med programförslaget väger tyngre än strandskyddsintresset.

PROGRAM-/SAMRÅDSYTTRANDE

Datum
2016-04-18Beteckning
4021-25386-2015*Småbåtshamn och badstrand*

I programmet föreslås att en småbåtshamn och en badstrand anläggs i nordvästra delen av området. Båda åtgärderna kräver dispens från strandskyddsbestämmelserna, alternativt att strandskyddet kan upphävas inom aktuellt område.

Mälaren är generellt sett en artrik sjö med höga naturvärden. Stränderna och vattenet utanför norra Stäcksön är dessutom klassat som "särskilt värdefullt vatten" och "värdefullt vatten" av Fiskeriverket och Naturvårdsverket, samt som ESKO-område (Ekologiskt Känsligt Område). Hur miljöpåverkan kan hanteras behöver beskrivas i det vidare arbetet. Om anläggandet av en småbåtshamn blir aktuellt bör kommunen ha en plan för lämpliga lägen för småbåtshamnar som omfattar hela kommunen, i vilken man samlokaliserar båtplatser, tittar på möjligheter att utveckla befintliga anläggningar och är restriktiv med att anlägga småbåtsbryggor på nya platser.

Programmets förslag om en badstrand vid norra udden innebär sannolikt att stranden måste anläggas aktivt om det är mjukbotten (lera) med vass och vattenvegetation idag. Detta innebär i så fall borttagande av befintlig vegetation, eventuellt också muddring, påläggning av fiberduk samt tillförande av stora mängder sand. Ny sand kommer förmodligen också behöva tillföras med visst intervall så länge stranden ska bestå. Det blir ett stort ingrepp i vatten- och strandmiljön där naturförhållandena ändras från mjukbotten med växtlighet till anlagd sand på fiberduk. En sandmiljö är mer artfattig jämfört med naturliga, leriga mjukbottnar, vilket innebär att man överför strandområdet till en mer artfattig miljö.

Mot bakgrund av ovanstående kan det vara svårt att tillämpa något av de särskilda skäl som krävs för att medge dispens alternativt upphäva strandskyddet för anläggande av småbåtshamn respektive badplats.

*Hälsa och säkerhet**Närhet till transportled för farligt gods*

I planprogrammet framgår att det ska finnas "tillräckliga skyddsavstånd" mellan bebyggelsen och E18, som utgör en primär transportled för farligt gods. Länsstyrelsen vill förtydliga att, för en god samhällsplanering, bör det vara 75 meter till markanvändning för exempelvis bostäder, skola och centrum, samt minst 40 meter till markanvändning för exempelvis tekniska anläggningar, industri och kontor. För bebyggelse inom 75 meter från en transportled för farligt gods behöver vidare en särskild riskutredning tas fram.

Översvämningsrisk och geotekniska förhållanden

Enligt Länsstyrelsens rekommendationer för lägsta grundläggningsnivå för ny bebyggelse vid Mälaren (Fakta 2015:2) bör sammanhållen bebyggelse av betydande vikt (d.v.s. inte uthus, garage eller motsvarande) placeras över nivån + 2,7 meter enligt höjdsystem RH2000.

PROGRAM-/SAMRÅDSYTTRANDE

Datum
2016-04-18

Beteckning
4021-25386-2015

Länsstyrelsen anser vidare att kommunen behöver beakta att de geotekniska förhållandena och markstabiliteten kan komma att påverkas av ett förändrat klimat med bland annat ökad nederbörd och högre temperaturer.

Rådgivande synpunkter

Samrådet ska syfta till att få fram ett så bra beslutsunderlag som möjligt och att ge möjlighet till insyn och påverkan. Utöver synpunkter avseende de statliga ingripandegrunderna som återfinns i ovanstående kapitel ska länsstyrelsen särskilt lämna rådgivande synpunkter om tillämpningen kring 2 kap. PBL. Om kommunen avser att driva planarbetet vidare bör även nedanstående synpunkter övervägas och planens utformning eventuellt ändras därefter.

Kulturmiljö

Norra Stäksön är inte av riksintresse för kulturmiljövården, men tillhör en helhetsmiljö av lokalt intresse för kulturmiljövården och är i kommunens kulturmiljöprogram utpekad som del av område nr 31, Almare-Stäket. Exploateringen som föreslås i programmet innebär en omfattande påverkan på landskapsbilden. Långvarig markhävd har lämnat efter sig ett landskapsstråk på norra Stäksön, som kommer att förändras markant av föreslagen exploateringsnivå. Även övriga kulturhistoriska spår och lämningar påverkas.

Programmet saknar dock en närmare redovisning av vilka kulturvärden som finns i området och hur de är tänkta att omhändertas och integreras. Inför eventuellt fortsatt planarbete bör områdets kulturvärden och konsekvensbeskrivningar tas fram för att kunna uppfylla de allmänna kraven i PBL om hänsyn till natur- och kulturvärden på platsen.

Länsstyrelsen rekommenderar även att en antikvarisk konsekvensanalys tas fram.

Fornlämningar

Inom planområdet finns två kända fornlämningar, stensättningen RAÄ-nr Kungsängen 1:1 och torplämningen RAÄ-nr Kungsängen 210. Det är sannolikt att det finns ytterligare fornlämningar, som inte är kända. Inom programområdet kommer det därför att krävas en arkeologisk utredning inför det fortsatta planarbetet för att fastslå om oregistrerade fornlämningar finns. Begäran om arkeologisk utredning ställs till Länsstyrelsens enhet för kulturmiljö och bostadsstöd. Utgångsläget i planarbetet bör vara att bevara fornlämningar med tillämpliga skyddsområden. Planeringen bör anpassas så att detta blir möjligt. Det gäller både tidigare kända fornlämningar och fornlämningar som upptäcks t ex i samband med en arkeologisk utredning.

Naturvärden m.m

Lövsbogen på Strömsängsudd har mycket höga naturvärden och är både utpekad som nyckelbiotop av Skogsstyrelsen, en miljö för rödlistade arter, samt som skyddsvärd trädmiljö i Länsstyrelsens inventering av skyddsvärda träd. Ett antal grova lövträd i området har bedömts vara skyddsvärda så kallade jätteträd, med en

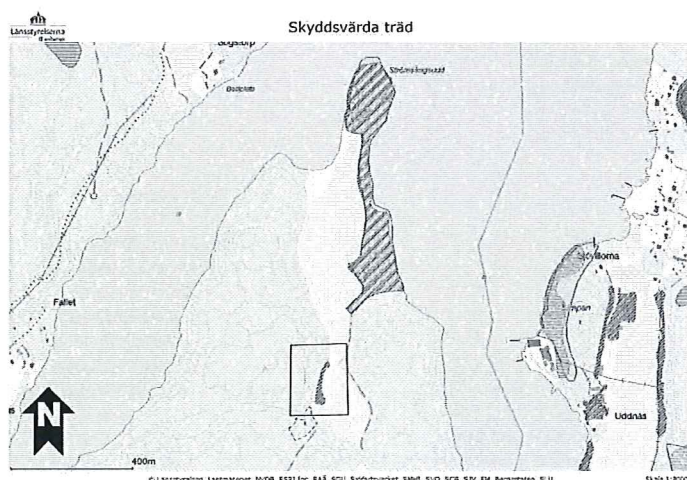
PROGRAM-/SAMRÅDSYTTRANDE

Datum
2016-04-18

Beteckning
4021-25386-2015

stamdiameter på mer än 1 meter (omkrets över 3,14 meter) – det gäller ett stort antal ekar men också några almar och lindar. Denna miljö har mycket höga naturvärden och bör bevaras i sin helhet.

Det finns även ytterligare ett område med skyddsvärda träd där det är oklart om programmet föreslår bevarande eller exploatering. Det gäller ett skogsbryn nära den gamla banvallen, se rödmarkerad fyrkant på bilden nedan.

Här finns en grov ek som är inmätt i samband med Länsstyrelsens inventering av jätteträd. Detta område bör också bevaras för att skapa ett spridningssamband mellan Strömsängsudd och ädellövskogsområdena på södra Ståksön. Dessa samband bör också i möjligaste mån förstärkas i det fortsatta planarbetet, till exempel genom att grova ädellövträd sparas och att trädbestånden förstärks genom planteringar i lämpliga stråk.

Brukningsvärd jordbruksmark

Åkermarken på norra Ståksön utgörs av klass 3 enligt åkermarksgraderingen från 1976, det vill säga motsvarar medelbördighet för länet. Det är alltså inte den bördigaste åkermarken och inte heller det bästa läget eller arronderingen. Trots detta saknar Länsstyrelsen kommunens övervägande utifrån reglerna i 3 kap. 4 § miljöbalken. I paragrafen anges att brukningsvärd jordbruksmark endast får tas i anspråk för bebyggelse eller anläggningar om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen och detta behov inte kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt genom att annan mark tas i anspråk. I programmet har kommunen refererat till åkermarken som "övergiven", vilket inte stämmer. De ca 20 hektaren åkermark brukas aktivt. Det söks jordbrukarstöd för marken och det finns ett aktivitetskrav som ska uppfyllas för att få stöden.

Trafik

Gällande trafiklösningar och det PM Trafik som tagits fram av Tyréns hänvisar Länsstyrelsen till yttrande från Trafikverket, daterat 2015-09-15.

PROGRAM-/SAMRÅDSYTTRANDE

Datum
2016-04-18

Beteckning
4021-25386-2015

Behovsbedömning

Länsstyrelsen delar kommunens bedömning att planen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan, och att en miljöbedömning enligt 4 kap 34 § PBL, med tillhörande miljökonsekvensbeskrivning, MKB, ska upprättas.

Som framgår av Länsstyrelsens yttrande är påverkan på riksintresset Mälaren med öar och strandområden samt strandskyddet särskilt viktiga frågor att belysa och bedöma. Utöver dessa bör även de frågor som lyfts fram i behovsbedömningen redovisas samt konsekvensbeskrivas under miljöbedömningsprocessen.

Länsstyrelsen vill också tillägga att alternativa utbyggnadsförslag inom programområdet behöver utredas och att MKB:n även ska redovisa det så kallade "nollalternativet".

I beredningen av detta ärende har deltagit samhällsbyggnadsdirektör Patrik Åhnberg, beslutande, planchef Tatjana Joksimović och planhandläggare Annika Holmqvist, föredragande.

Patrik Åhnberg
Samhällsbyggnadsdirektör

Annika Holmqvist
planhandläggare

Kopia:

Pärmen,
Järfälla kommun,
Trafikverket,
Trafikförvaltningen

Kopia via e-post:

LBl (KV), SBk (JA), My (HF), SBsb (LJ), Mn (BF, AL), SBs (RS), RÄö (TS, UJ, LS)